

نام خانوادگی: نام پدر: امتحان: ۱۴۰۱/ ۱۰ /۱۰ نام درس: علوم و فنون شروع: ۸ صبح	باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش فارس کارشناس سنجش و ارزشیابی تحصیلی مدیریت آموزش و پرورش شهرستان فسا مدرسه نمونه دولتی امام خامنه ای	نوبت امتحانی: دی ماه پایه: دهم انسانی ساعت امتحان: ۸ صبح وقت امتحان: ۷۰ دقیقه
--	---	--

نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره به عدد: نمره به حروف:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره به عدد: نمره به حروف:
--------------------------	-------------------------------	--------------------------	-------------------------------

ردیف: لطفا پاسخ سوالات را روی همین برگ بنویسید. نمره

الف) سبک شناسی (۲ نمره)

۱) متن چیست؟ (۲۵)

۲) نخستین گام موثر در رویارویی با متون ..... است. (۲۵)

۳) هر یک از گزینه های زیر مربوط به کدام قلمروهاست؟ (۵)

الف: جمله ها ساده و کوتاه هستند
ب: وجود تلمیح و مراعات نظیر

۴) کلماتی که زیر آن خط کشیده شده است، نشان دهنده ی کدام قلمروهاست. (۵)

بگفت این و به صد دستان و تزویر
بجست از دام همچون از کمان، تیر

۵) با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید. (۵)

هر که به امور دنیایی روی آورد و از سعادت آخرت خود غفلت کند، همچون آن مرد است که از پیش اشتر مست گریخت و به ضرورت، خویشان در چاهی آویخت و دست در دو شاخ زد که بر بالای آن روئیده بود و پاهایش بر جایی قرار گرفت.

الف: یک ویژگی زبانی بنویسید.
ب: یک ویژگی فکری بنویسید.

ب) تاریخ ادبیات

۶) درست یا نادرست بود گزینه های زیر را مشخص کنید. (۷۵)

الف: فرمان ها و نامه های هخامنشی به خط میخی نوشته می شدند.
ب: زبان پهلوی زبان رسمی دوران سامانیان بود.
پ: حماسه ملی ایران و شعر حماسی با فردوسی به اوج رسید.

۷) کتاب « ترجمه تفسیر طبری » از چه کسی است و اصل آن به چه زبانی است؟ (۵)

۸) چه کسی در قرن چهارم قصیده تمام و کمال در مورد موعظه و نصیحت سرود؟ (۲۵)

۹) زبان دری را تعریف کنید؟ (۵)

پ) زیبا شناسی

۱۰) واج آرایبی ..... از مصوت ها محسوس تر است. (۷۵)

۱۱) ارزش موسیقایی کدام سجع از همه بیشتر است؟
متوازی متوازن مطرف (۲۵)

۱۲) در بیت های زیر کدام کلمات واژه آرایبی را به وجود آورده اند:
الف: گر اظهار پشیمانی کند گردون مشو ایمن
ب: یک عمر پریشانی دل بسته به مویی است
پ: ما را سری است با تو گر خلق روزگار
که بد عهد از پشیمانی، پشیمان زود می گردد
تنها سر مویی ز سر موی تو دورم
دشمن شوند و سر برود هم بر آن سریم (۷۵)

۱۳	در ابیات زیر واج آرایبی را مشخص کنید. الف: خیزید و خز آرید که هنگام خزان است ب: سرما و آستان حضرت دوست پ: خواب نوشیـن بامداد رحیل	۱۷۵	باد خنک از جانب خوارزم وزان است که هر چه بر سر ما می رود، ارادت اوست باز دارد پیاده را ز سبیل
۱۴	در کدام گزینه واژه آرایبی وجود دارد چرا؟ الف: در زلف تو بند بود داد دل ما ب: بگو تا سوار آورم زابلی	۱۵	در بند کمند بود داد دل ما که باشند با خنجر کابلی
۱۵	در جملات زیر سجع ها را مشخص کنید و نوع آن را بنویسید. الف: همه کس را عقل خود به کمال نماید و فرزند خود به جمال ب: محبت را غایت نیست؛ از بهر آن محبوب را نهایت نیست پ: فلان را کرم بی شمار است و هنر بی حساب	۱۷۵	
۱۶	سجع کدام گزینه با دیگران تفاوت دارد؟ الف: هنر چشمه زاینده است و دولت پاینده. پ: دارای عزمی است متین و طبعی کریم.	۱۲۵	ب: هر چه نباید، دلبستگی را نشاید.
۱۷	در کدام گزینه سجع وجود دارد؟ چرا؟ الف: بر رعیت ضعیف رحمت کن تا از دشمن قوی، زحمت نبینی ب: پادشاهی او راست زببنده و خدایی او راست در خورنده است.	۱۵	
۱۸	در کدام واج آرایبی محسوس تر است؟ چرا؟ الف: رشته تسبیح اگر بگسست معذورم بدار ب: ساکنان حرم ستر عفاف ملکوت	۱۷۵	دستم اندر ساعد ساقی سیمین ساق بود با من راه نشین باده ی مستانه زدند.
۱۹	در کدام بیت سجع بکار رفته است؟ چرا؟ الف: در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن ب: اگر هوشمندی به معنی گرای	۱۵	می خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می رود که معنی بماند نه صورت به جای
ت	موسیقی شعر (۶نمره)		
۲۰	درست یا نادرست بودن را مشخص کنید. الف: اساسی ترین عامل پیدایش شعر عاطفه است. ب: وزن در شعر جنبه ی تزئینی دارد. پ: شاعر برای انتقال عاطفه از زبان کمک می گیرد.	۱۷۵	☐ ص ☐ غ ☐ ص ☐ غ ☐ ص ☐ غ
۲۱	ابیات زیر را از نظر لحن و وزن توضیح دهید. ای نفس خرم باد صبا از بر یار آمده ای مرجبا قافله شب چه شنیدی ز صبح مرغ سلیمان چه خبر از سبا؟	۱۵	
۲۲	وزن آهنگ کدام بیت با دیگران فرق دارد؟ چرا؟ الف: که آمد سپاهی چو کوه گران ب: ای مهر تو در دل ها وی مهر تو بر لب ها پ: گویند مگو سعدی چندین سخن از عشقش	۱۵	همه رزم جویان گُند آوران وی شور تو در سرها، وی سر تو در جان ها می گویم و بعد از من، گویند به دوران ها

نام خانوادگی: نام پدر: امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۰ نام درس: علوم و فنون شروع: ۸ صبح		باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش فارس کارشناس سنجش و ارزشیابی تحصیلی مدیریت آموزش و پرورش ششده و قره بلاغ		نوبت امتحانی: دی ماه پایه: دهم انسانی ساعت امتحان: ۸ صبح وقت امتحان: ۷۰ دقیقه	
ردیف	نام و نام خانوادگی دبیر: تاریخ و امضا	نمره به عدد: نمره به حروف:	نام و نام خانوادگی دبیر: تاریخ و امضا	نمره به عدد: نمره به حروف:	نام و نام خانوادگی دبیر: تاریخ و امضا
	لطفا پاسخ سوالات را روی همین برگ بنویسید.				
۲۳	هجرا را تعریف کنید.			۱۵	نمره
۲۴	صامت‌ها و مصوت‌های واژه‌های زیر را مشخص کنید. الف: آب ب: خویش			۱	نمره
۲۵	واج «و» در کدام گزینه صامت است؟ الف: وحید ب: خون پ: تو ت: او			۱/۲۵	نمره
۲۶	واج «ی» در کدام گزینه مصوت است؟ الف: یاد ب: سیب پ: برای ت: یار			۰/۲۵	نمره
۲۷	در مصراع «نه انصاف باشد که بی ما روند» چند هجا کشیده هست؟ مشخص کنید.			۱۵	نمره
۲۸	بیت زیر را تقطیع کنید و نشانه‌های هجایی آن‌ها را بنویسید. اگر هوشمندی به معنی گرای که معنی بماند نه صورت به جای			۱/۵	نمره
۲۹	واژه «خداوندا» با کدام واژه هم وزن است؟ الف: گویا ب: نمی دانم ج: خندان د: خوش حال			۱/۲۵	نمره
ج	تحلیل متن				
۳۰	با توجه به ابیات زیر به سوالات زیر پاسخ دهید. چو دخلت نیست خرج آهسته تر کن اگر باران ز کوهستان نبارد الف: یک ویژگی فکری آن را بنویسید. ب: بیت در چه قالبی سروده شده است و لحن آن چگونه است؟ پ: یک ویژگی زبانی آن را بنویسید؟ که ملاحان می خوانند سرودی به سالی دجله گردد خشک رودی			۱	نمره

۱	<p>با توجه به ابیات پاسخ دهید . اگر جنگ خواهی در خون ریختن بگو تا سوار آورم زابلی الف: وجود واژه «برآویختن» بیانگر کدام ویژگی زبانی است ؟ ب: یک ویژگی ادبی آن را بنویسید . پ: لحن شعر چگونه است و در بیت اول یک هجای کشیده را مشخص کنید .</p>	۳۱
۱/۵	<p>با توجه به متن زیر پاسخ دهید ؟ «و این ضحاک را ازدها به وی ، از آن <u>گفتندی</u> که برکتف او دو پاره گوشت بود بزرگ بر رشته دراز ، و سر آن به کردار ماری بود و آن را زیر جامه اندر داشتی » الف : کلمات «گفتندی» و «یا» اندر» کدام قلمرو را مشخص می کند و بیانگر چیست ؟ ب: یک ویژگی ادبی آن را بنویسید ؟ پ: یک ویژگی فکری آن را بنویسید .</p>	۳۲
۱/۵	<p>با توجه به متن به سوالات پاسخ دهید . «صیاد بی روزی ، ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی اجل در خشک نمیرد . دو چیز محال عقل است : خوردن بیش از رزق مقسوم و مردن پیش از وقت معلوم » الف: یک ویژگی زبانی را بنویسید . ب: چه نوع سجعی در متن وجود دارد ؟</p>	۳۳

نام درس: علوم و فنون
 تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۰
 نام مدرسه: امام فامنه ای
 نام شهر: فسا

ردیف	راهنمای تصحیح
۱	هر چیزی که ذهن را به پویایی درآورد
۲	خوانش
۳	الف) زبانی ب) ادبی
۴	زبانی، ادبی
۵	الف) شکل متفاوت کلمات با شکل امروزی آنها اشتر ب) پرهیز از دنیا فریفتگی
۶	الف) ص ب) غ پ) ص
۷	جمعی از دانشمندان آن زمان، عربی
۸	کسایی مروزی
۹	زبان مکاتبات و محاوره دربار ساسانیان
۱۰	صامت
۱۱	متوازی
۱۲	الف) ث ب) س پ) س
۱۳	الف) تکرار صامت خ ب) تکرار صامت س پ) تکرار مصوت ا
۱۴	الف) واژه داد و دل
15	الف) جمال و کمال: متوازی ب) غایت و نهایت: مطرف پ) شمار و حساب: متوازن
۱۶	پ) مطرف بقیه متوازی
۱۷	ب) کلمات زینده و در خورنده به دلیل یکی بودن حروف آخر دارای سجع هستند
۱۸	الف) زیرا واج آرایه در صامت ها محسوس تر از مصوت هاست

۱۹	الف زیرا کلمات بدن سخن و خویشتن با یکدیگر به ترتیب سجع متوازی و مطرف تشکیل دادند
۲۰	الف(ص ب)غ پ(ص
۲۱	وزن و لحن ابیات با یکدیگر هماهنگ هستند و حالت شادی را نشان میدهند
۲۲	الف به دلیل کوتاهی خوشه های هجایی حالت حماسی دارد
۲۳	مقدار آوایی که دهان با یک بار باز شدن آن را ادا میکند
۲۴	الف) صامت:ب ء مصوت:ا ب(صامت :خ،ش مصوت:ی
۲۵	الف
۲۶	ب
۲۷	صاف و وند ۲ تاهجا
۲۸	ء ا گ ر هوش من دی ب مع انی گ رای ک مع انی ب ما ندان اصوات ب جای _U/ __U/ __U/ __U
۲۹	ب)
۳۰	الف) اهمیت حسابگری و قناعت ب(قطعه ، تعلیمی پ(استفاده از واژه کهن ملاح
۳۱	الف) تفاوت ساختمان فعل ب(خون مجاز از کشتن پ(حماسی، واژه جنگ
۳۲	الف) قلمرو زبانی تفاوت استفاده از کلمات در گذشته ب) تشبیه سر آن به کردار مار پ) خوی و احوال اهریمنی
۳۳	الف) کوتاهی و سادگی جملات ب) متوازی نمیرد و نگیرد

نام و نام خانوادگی نویسنده پاسخ: علی غلامی رتبه ۷ منطقه ۲ دانشجوی حقوق
دانشگاه تهران